

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในประเทศไทยนั้น อำนาจอสูงสูดในประเทศ หรือ อำนาจอธิปไตย ได้กลายเป็นของประชาชน เมื่อได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับแรก ซึ่งมีชื่อว่า “พระราชบัญญัติรัฐธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พุทธศักราช 2475” ในวันที่ 27 มิถุนายน 2475 หรือสามวันหลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครอง โดยมีคำปรารภและมาตราแรกดังนี้

โดยที่คณะราษฎรได้ขอรับรองให้อยู่ใต้รัฐธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยาม เพื่อบ้านเมืองจะได้เจริญขึ้น และโดยที่ได้ทรงยอมรับตามคำขอรับรองของคณะราษฎร จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยมาตราต่อไปนี้ มาตรา 1 อำนาจอสูงสูดในประเทศนั้นเป็นของราษฎรทั้งหลาย

รัชกาลที่เจ็ดได้ทรงลงพระปรมาภิไธยที่ท้ายรัฐธรรมนูญฉบับนี้โดย ไม่มีผู้รับสนองพระบรมราชโองการ ดังเช่นพระบรมราชโองการในสมัยสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ซึ่งแตกต่างไปจากรัฐธรรมนูญอีก 17 ฉบับต่อมาหลังจากนั้นที่มีผู้รับสนองพระบรมราชโองการเสมอ รัฐธรรมนูญฉบับแรกนี้จึงเป็น รอยต่อ ระหว่าง ระบอบราชาธิปไตย ที่อำนาจอสูงสูดเป็นของพระมหากษัตริย์ กับ ระบอบประชาธิปไตย ที่อำนาจอสูงสูดเป็นของประชาชน และมีฐานะเป็น หนังสือมอบอำนาจอสูงสูดในประเทศ ให้กับ “ราษฎรทั้งหลาย” โดยพระมหากษัตริย์ซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจอสูงสูดเดิม ได้ทรงลงพระปรมาภิไธยมอบอำนาจอสูงสูดด้วยพระองค์เอง ระบอบประชาธิปไตยที่ “อำนาจอสูงสูดในประเทศเป็นของราษฎรทั้งหลาย” โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ จึงเริ่มต้นในประเทศไทยนับแต่บัดนั้น

เมื่ออำนาจอสูงสูดในประเทศเป็นของประชาชน ประชาธิปไตยจึงก่อให้เกิด หลักสิทธิเสรีภาพ และต้องมีการประกันสิทธิเสรีภาพให้กับประชาชนผู้เป็นเจ้าของประเทศ และโดยที่ประชาชนร่วมกันเป็นเจ้าของประเทศ ตามหลักกฎหมายในเรื่องการเป็น เจ้าของร่วม นั้น ถ้าของสิ่งใดมีเจ้าของมากกว่าหนึ่งคน ทุกคนย่อมมีส่วนเป็นเจ้าของในสิ่งของนั้นอย่างเสมอกัน ถ้าเอาไปขายก็ต้องแบ่งให้มีส่วนแบ่งไปเท่าๆ กัน ดังนั้น ในระบอบประชาธิปไตย ประชาชนทุกคน – ไม่ว่าจะเป็นเพศไหน หรือมีการศึกษาสูงต่ำอย่างไร หรือยากคิมีเงินแค่ไหน หรือนับถือศาสนาใด – ย่อมมี

ส่วนเป็นเจ้าของประเทศอย่างเสมอกัน ทำนองเดียวกันกับการที่คนหลายคนร่วมกันเป็นเจ้าของบ้านหลังหนึ่ง เจ้าของบ้านทุกคนย่อมมีสิทธิและมีเสรีภาพในบ้านหลังนี้อย่างเสมอกัน

โดยเหตุนี้ ประชาธิปไตยนอกจากจะทำให้เกิดสิทธิเสรีภาพ ยังทำให้เกิด หลักความเสมอภาค ขึ้นมาพร้อมกันด้วย ในประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยประชาชนจึงมีความเท่าเทียมกัน ในระบอบนี้ประชาชนจะเป็นเจ้าของชีวิต มีสิทธิส่วนบุคคล และมีเสรีภาพในการเลือกวิถีชีวิตของตนเอง โดยที่ไม่จำเป็นต้องคิดเหมือนกัน เชื่อเหมือนกัน หรือเห็นเหมือนกัน หากสามารถที่จะ แตกต่าง กันได้ ประชาธิปไตยจึงเป็นเรื่องของความ หลากหลาย ภายใต้หลักความเสมอภาค สำหรับในเรื่องอันเป็นเรื่องของส่วนรวม หรือในเรื่องของการเมืองการปกครอง โดยเหตุที่ประชาชนแตกต่างกันและมีความเห็นที่แตกต่างกันได้ หากไม่สามารถ เห็นพ้องต้องกันได้ ประชาธิปไตยจึงเป็น การปกครองโดยประชาชน ก็จะต้องตัดสินใจปัญหาโดยใช้ หลักเสียงข้างมาก แต่การใช้หลักเสียงข้างมากอย่างเดียวนั้น จะกลายเป็น เผด็จการเสียงข้างมาก ไปได้ ประชาธิปไตยจึงต้องมีการ กลุ่มครองเสียงข้างน้อย ด้วย เพราะประชาธิปไตยมิใช่ระบอบการปกครองแบบพวกมากลากไป หรือระบอบพวกมากเป็นใหญ่ เสียงข้างมากจึงต้องรับฟังและเคารพเสียงข้างน้อยด้วย หลักประชาธิปไตยทั้งสามประการนี้คือ หนึ่ง อำนาจอสูงสุดเป็นของประชาชนและเป็นการปกครองโดยประชาชน สอง สิทธิเสรีภาพและความเสมอภาค และ สาม การปกครองโดยเสียงข้างมากที่กลุ่มครองเสียงข้างน้อย คือความหมายและหลักการของ “ประชาธิปไตย” ประชาชนชาติใดที่ต้องการปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย จะต้องนำหลักการดังกล่าวนี้มาเขียนเป็น กฎหมาย เพื่อใช้ในการปกครองตนเองของประชาชน กฎหมายนี้ก็คือ รัฐธรรมนูญ นั่นเองการปกครองในระบอบ “ประชาธิปไตย” ไม่เพียงแต่จะต้องมีกฎหมาย หรือรัฐธรรมนูญที่จะกำหนด ระบบ ที่ใช้ในการปกครองประเทศภายใต้หลักการดังที่ได้กล่าวมาเท่านั้น สิ่งที่สำคัญไม่น้อยไปกว่าก็คือ คน หรือประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของประเทศ ที่มีความแตกต่างหลากหลายภายใต้หลักสิทธิเสรีภาพและหลักความเสมอภาค จะต้องมีความเป็น “พลเมือง” ระบอบประชาธิปไตยที่เป็นการปกครอง โดยประชาชน หรือการปกครองที่ประชาชนปกครองตนเอง จึงจะประสบความสำเร็จได้ ในทางกลับกัน ประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยที่มีได้ทำให้ประชาชนเป็นพลเมือง หรือไม่มี “การศึกษาเพื่อสร้างพลเมือง” ประชาธิปไตยก็จะล้มเหลว และเต็มไปด้วยอุปสรรคปัญหา

นับตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย มีเหตุการณ์ทางการเมืองเกิดขึ้นมากมาย สาเหตุและปัจจัยที่ก่อให้เกิดเหตุการณ์เหล่านั้นก็มักจะแตกต่างกันไป รวมถึง กิจกรรม วิธีการ และ แนวทางการดำเนินการก็จะปรับเปลี่ยนกันไปตามระยะเวลาและสภาวะการณ์ทางการเมืองนั้นๆ และช่วงระยะเวลานับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 เป็นต้นมา คือนับตั้งแต่มีการปฏิวัติเมื่อครั้งที่ 19 กันยายน 2549

ประชาชนจำนวนหนึ่งได้รวมตัวกันเพื่อแสดงจุดยืนทางการเมือง และมีจำนวนมากขึ้นจนไม่อาจปฏิเสธได้ว่าถือเป็นอีกหนึ่งเหตุการณ์ที่ต้องจารึกไว้ในประวัติศาสตร์การเมืองไทย การรวมตัวกันของประชาชนที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองจากจำนวนคนเพียงไม่กี่คนสามารถแผ่ขยายไปยังภูมิภาคต่างๆ สร้างเป็นเครือข่ายอย่างกว้างขวาง จัดตั้งกันเป็นชมรม, สมาคม และรูปแบบอื่นๆ อีกมากมาย ซึ่งรวมถึงชมรมคนรักอุดร ซึ่งได้รับสมญานามว่าเป็นเมืองหลวงของคนเสื้อแดง ชมรมดังกล่าวมีการรับสมัครสมาชิกซึ่งมีจำนวนประชาชนที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกจำนวนมาก และมีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ วิถีชีวิตทางการเมือง วัฒนธรรมของชาวบ้านเปลี่ยนไป เกิดการแสดงออกทางการเมืองอย่างไม่เคยเป็นมา ประชาชนเกิดการตื่นตัวทางการเมือง เกิดการเคลื่อนไหวทางการเมืองอย่างเป็นขบวนการ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึง วิธีการ กิจกรรม และเครื่องมือต่างๆ ที่ กลุ่ม แนวร่วม ประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ใช้ในการกล่อมเกลາทางการเมืองให้กับประชาชนให้เข้าร่วมและดำเนินการตามแนวทางที่ตั้งไว้ กอปรกับศึกษาถึงผลที่เกิดขึ้นจากกระบวนการกล่อมเกลາทางการเมืองของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ ว่ามีผลอย่างไรในทางการเมืองไทย

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

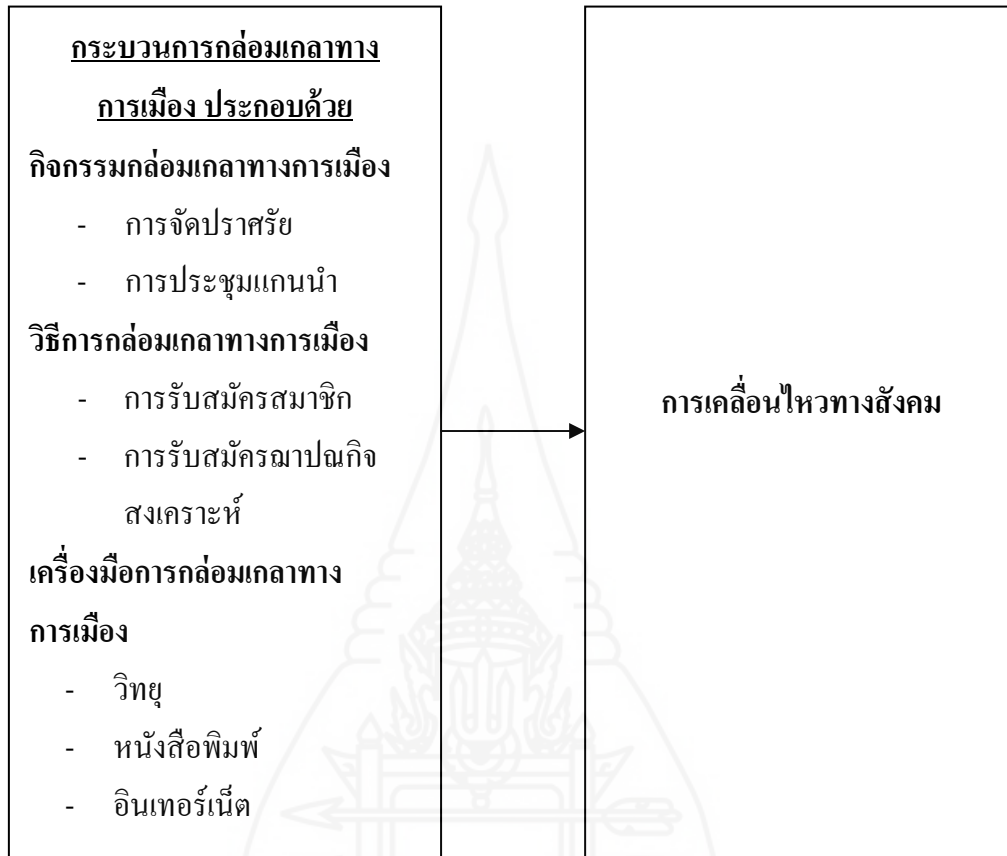
การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้คือ

- 2.1 เพื่อศึกษา วิธีการ และกิจกรรมในทางกล่อมเกลາทางการเมืองของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ที่ใช้กับประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี
- 2.2 เพื่อศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการกล่อมเกลາทางการเมืองของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ที่ใช้กับประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี
- 2.3 เพื่อศึกษาผลที่เกิดขึ้นของการกล่อมเกลາทางการเมืองของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ที่ใช้กับประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ ศึกษาถึงกระบวนการกล่อมเกลາทางการเมืองของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ที่ใช้กับประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี โดยพิจารณาจาก 3 ประเด็นหลัก คือ วิธีการที่ใช้ในการกล่อมเกลา, กิจกรรมที่ใช้ในการกล่อมเกลา และ

เครื่องมือที่ใช้ในการกล่อมเกล่า ที่ส่งผลต่อการแสดงออกทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่ จังหวัดอุดรธานี

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งที่จะอธิบายถึง วิธีการ กิจกรรมและเครื่องมือที่ใช้ในการกล่อมเกล่าทางการเมืองของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ที่ใช้กับชมรมคนรักอุดร

4.2 ขอบเขตด้านพื้นที่

จังหวัดอุดรธานี

4.3 ขอบเขตด้านเวลา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตระยะเวลาในการศึกษา ระหว่างเดือน ตุลาคม 2549 ถึง เดือนเมษายน 2553

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 การกล่อมเกลາทางการเมือง หมายถึง การถ่ายทอดทัศนคติทางการเมืองและแนวทางการปฏิบัติกิจกรรมทางการเมือง ที่สอดคล้องกับค่านิยมและวัฒนธรรมทางการเมืองของสังคม ในขณะนั้นให้กับประชาชน

5.2 พฤติกรรมทางการเมือง หมายถึง การแสดงกิริยาอาการและความรู้สึกในทางการเมืองหรือการปฏิบัติที่มีผลกระทบทางการเมือง

5.3 การเรียนรู้ทางการเมือง หมายถึง การศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมทางการเมืองของบุคคลในสังคม

5.4 การเคลื่อนไหวทางสังคม หมายถึง การเรียกร้องที่ต้องการเปลี่ยนแปลงสังคมไปในทิศทางที่ปรารถนา

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมทางการเมืองของแกนนำและสมาชิกของชมรมคนรักอุดร

6.2 ทำให้ทราบถึงการเคลื่อนไหวทางการเมืองของสังคมชนบท

6.3 ทำให้ทราบถึง วิธีการ และกิจกรรมที่กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ใช้ในการกล่อมเกลາทางการเมืองกับประชาชน

6.4 ทำให้ทราบถึงเครื่องมือที่กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ใช้ในการกล่อมเกลາทางการเมืองกับประชาชน

6.5 ทำให้ทราบถึงผลที่เกิดขึ้นจากการกล่อมเกลາทางการเมืองของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ที่มีต่อระบบการเมืองของไทย